

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

David Tománek

Úkoly obecní policie a pravomoci strážníků
Bakalářská práce

Olomouc 2019

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Úkoly obecní policie a pravomoci strážníků vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 29. 3. 2019

Tománek David

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval JUDr. Martinu Škurkovi, Ph.D. za vstřícnost, užitečné rady a připomínky k obsahu této práce a za odborné vedení mé bakalářské práce.

Obsah

Úvod	5
1 Postavení obecní policie	6
1.1 Právní úprava obecní policie	7
2 Působnost obecní policie	9
2.1 Ochrana bezpečnosti osob a majetku	10
2.2 Dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití	11
2.3 Dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení obce.....	12
2.4 Dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích.....	12
2.5 Ochrana veřejného pořádku	14
2.6 Prevence kriminality.....	14
2.7 Dohled nad čistotou veřejného prostranství	15
2.8 Odhalování přestupků.....	15
2.9 Poskytování údajů o obecní policii	16
3 Pravomoci strážníků	17
3.1 Oprávnění požadovat vysvětlení	19
3.2 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti	20
3.3 Oprávnění předvést osobu	21
3.4 Oprávnění odebrat zbraň	22
3.5 Oprávnění zakázat vstup na určená místa	22
3.6 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor.....	23
3.7 Oprávnění odejmout věc.....	24
3.8 Oprávnění ke vstupu	24
3.9 Donucovací prostředky	24
4 Hodnocení právní úpravy věcné působnosti obecní policie	27
Závěr.....	30
Seznam použitých zdrojů.....	31
Abstrakt	33
Klíčová slova.....	34

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybral téma „Úkoly obecní policie a pravomoci strážníků“, jelikož tento institut zasahuje do práv a svobod občanů aktivně, či pasivně téměř každodenně. Domnívám se, že veřejnost činnost obecní policie často poněkud podceňuje, či znevažuje, ačkoliv si neuvědomuje, že právě činnost strážníků se dotýká nejrůznějších sfér života společnosti a především z tohoto důvodu jsem se rozhodl o tuto problematiku zajímat hlouběji.

Institut obecní policie, jak jej známe dnes, byl do právního řádu České republiky zakotven po roce 1989, kdy došlo k pádu totalitního režimu a kdy se Česká republika stala demokratickým státem. Z důvodu znovuoobnovení obecní samosprávy v roce 1990 a zajištění její možnosti čelit výzvám spojeným nejenom s kriminalitou, ale i s dalšími sociopatologickými jevy, na lokální úrovni, byly obce zákonem č. 367/1990 Sb. o obcích zmocněny k zabezpečování místního veřejného pořádku také prostřednictvím obecní policie. Tento zákon byl následně nahrazen zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, který tuto možnost obcím zachoval. V roce 1991 byl potom přijat zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který stanovuje věcnou působnost obecní policie a pravomoci strážníků obecní policie. Právní úprava podle zákona o obecní policii se logicky neustále vyvíjí a proměňuje, což znamená, že se působnost a pravomoci strážníků od této doby již značně posunuly. V této bakalářské práci se proto věnuji postavení obecní policie a zejména právní úpravě podle zákona o obecní policii regulující její věcnou působnost a pravomoci strážníků obecní policie. V této souvislosti si v závěru bakalářské práce kladu otázku, zda je právní úprava věcné působnosti obecní policie nastavena patřičným způsobem.

Osnovou mé bakalářské práce bude tedy popsat obecní policii jako celek, zasadit ji do aktuální české právní úpravy a najít její místo v struktuře veřejné správy. Důležitým faktorem této práce bude také určit působnost obecní policie a její úkoly, které plní na základě této působnosti v souladu se všemi platnými předpisy. Poté se již zaměřím na strážníky a to přesněji na kritéria jejich výběru do výkonu práce, jejich následném postavení v organizaci obecní policie a především na zásady, oprávnění a povinnosti vedoucí k zajištění plnění úkolů obecní policie. V bakalářské práci převážně používám popisnou metodu doplněnou o krátkou úvahu a pracuji za pomoci relevantní literatury a relevantních právních předpisů.

1 Postavení obecní policie

Obecní policie je orgánem obce, který zajišťuje a zabezpečuje záležitosti veřejného pořádku a plní další úkoly dané zákonem na určité části území České republiky, a to zpravidla jen na území obce, která si ji zřídila. Obecní policii jako orgán obce definuje zákon, mnoho autorů ji však vzhledem k povaze funkce a pro zdůraznění jejího veřejnoprávního charakteru mohou řadit mezi veřejně ozbrojené sbory.¹ Nutno ovšem zmínit, že obecní policie není bezpečnostním sborem podle zákona 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ale zaměstnanecký vztah příslušníka obecní policie je dán běžnou pracovní smlouvou jako pracovní poměr k obci.² Vymezení obecní policie jako orgánu obce má klíčový význam pro samotné postavení obecní policie jako orgánu veřejné správy, neboť obec jako územně samosprávný celek je subjektem veřejné správy a obecní policie tak plní funkci přímého vykonatele. To znamená, že obecní policie jedná a vystupuje jménem obce a obec za obecní policii, kterou si zřídila, nese odpovědnost.

Obecní policie je na základě § 1 zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii orgánem obce, zřizována obecně závaznou vyhláškou. Obecně závazná vyhláška (OZV) je statutární předpis vydávaný zastupitelstvem dané obce v rámci své samostatné působnosti jako výraz autonomní normotvorné činnosti na základě zmocnění podle čl. 104 odst. 3 Ústavy. Zastupitelstvo rozhoduje o všech záležitostech obce spadajících do její samostatné působnosti a v souvislosti s obecní policií konkrétně o tom, zda obecní policie bude vůbec zřízena, kolik bude mít strážníků a jiných zaměstnanců, o podrobnostech nošení stejnokroje nebo například o tom, kdo ji bude řídit, organizovat a kdo za ni ponese zodpovědnost. Obecní policii zpravidla řídí starosta, ale může se jednat i o jiného člena zastupitelstva obce. Obec může také za předpokladu předložení negativního lustračního osvědčení pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka. Pro zřízení nebo zrušení obecní policie nepotřebuje obec žádný další souhlas kraje nebo státního orgánu, jedinou podmínkou je, aby tak bylo učiněno obecně závaznou vyhláškou.³

Obce, které nevyužijí možnost obecní policii zřídit, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí ve stejném vyšším územně samosprávném celku (kraji), na jejímž základě bude působnost obecní policie přenesena na území jiné obce uvedené ve smlouvě. K uzavření nebo změně této smlouvy je nejprve potřeba souhlasu příslušného krajského

---

¹ SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 294 s.

² SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 297 s.

³ Aktuální znění: § 3 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

úřadu, na jehož katastrálním území se tyto obce nacházejí. Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků jsou obce oprávněny uzavřít také v případě, kdy je na území obce vyhlášen krizový stav⁴, nebo pokud je v obci pořádána kulturní, sportovní, či jiná společenská akce, v souvislosti s níž lze předpokládat účast většího počtu osob. O uzavření veřejnoprávní smlouvy, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, informuje starosta obce hejtmána kraje, na jehož území se obec nachází. V případě, že je na území obce pořádána společenská akce, informuje starosta obce o uzavření veřejnoprávní smlouvy krajský úřad kraje, na jehož území se obec nachází. Veřejnoprávní smlouva by měla obsahovat označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami, určení úkolů, které bude obecní policie vykonávat a časový úsek, po který mají strážníci plnit úkoly na území jiné obce. V neposlední řadě by ve smlouvě měly být obsaženy údaje o počtu strážníků plnící úkoly na území jiné obce a způsob úhrady nákladů spojených s výkonem těchto úkolů.⁵

Rozlišujeme obecní policii, která je zřizována obcemi a městskou policii, která je zřízena městem, statutárním městem či hlavním městem Prahou. Rozdíl je však jen v názvu a na jejich pravomoci to nemá žádný vliv. Pokud se hovoří o obecní policii, rozumí se tím i ta městská.⁶

1.1 Právní úprava obecní policie

Obecní policie svoji činností zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku a plní další úkoly stanovené zákonem. Aby tato činnost, zasahující do práv a svobod občanů mohla být v souladu s prvky moderního demokratického státu, musí být ustanovena zákonem. Tuto oblast však nelze zužovat pouze na problematiku zákona o obecní policii, jelikož pravomoc strážníků zasahuje do více odvětví právního řádu ČR. Právní regulace činnosti obecní policie je tvořena bohatým výčtem právních předpisů na ústavní, zákonné a podzákonné úrovni.⁷

Vznik obecní policie souvisel a souvisí především se třemi základními předpisy. V jako každém právním odvětví základ najdeme především v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, která vytváří základní rámec pro fungování státu a jeho orgánů. Tento zákon v článku č. 8 a především v hlavě sedmé zaručuje územním samosprávným celkům, kterými jsou v tomto případě obce, právo na samosprávu. Součástí ústavního pořádku

---

⁴ Krizovou situací je dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů, mimořádná událost, při níž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

⁵ Aktuální znění: § 3a, § 3b a § 3c zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁶ Aktuální znění: § 1 odst. 4 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁷ HÁJEK, Vladimír, MACEK, Pavel. Obecní policie. Praha: Eurounion, 1995. 19-20 s.

je také Listina základních práv a svobod, která počínaje článkem 1, garantuje práva a svobody občanům a je vodítkem pro praktické plnění úkolů strážníky. Další ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky zase mj. v čl. 3 odst. 2 ukládá povinnost orgánům územních samosprávných celků podílet se na zajišťování bezpečnosti ČR.⁸

Dalším důležitým předpisem, upravující vznik a postavení obecní policie, je zákon 128/2000 Sb., o obcích, který především v § 35a odst. 2 přímo opravňuje obec v rámci své samostatné působnosti zřídit obecní policii k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.⁹ Tato aktuální právní úprava nahradila zákon 367/1990 Sb., obcích. Zákon o obcích z roku 1990 byl důležitý z hlediska toho, že dal impuls České národní radě, aby přijala v roce 1991 zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii jako podklad k organizaci a činnosti obecní policie.

Právní úpravu, která se přímo i nepřímo dotýká problematiky činnosti obecní policie, obsahuje také zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, který v § 2 - § 8 obsahuje základní zásady činnosti obecní policie, jakožto správního orgánu. Dále zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, který mj. upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích upravuje činnost obecní policie na úseku dopravy. Pracovněprávní vztah mezi strážníky obecní policie a obcí upravuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Právní postavení obecní policie a její činnost ovšem upravuje mnoho dalších zákonů a prováděcích předpisů k zákonům vztahující se k činnosti obecní policie. Uvedené zákony a další zákony¹⁰, či obecně závazné právní předpisy, jakož i interní řídicí akty, nařízení velitele MP, pokyny nebo příkazy, vydávané uvnitř organizace pro své pracovníky, vytvářejí rámec činnosti obecní policie, stanovují kompetence, povinnosti a oprávnění jejich zaměstnanců.¹¹

---

⁸ HÁJEK, Vladimír, MACEK, Pavel. Obecní policie. Praha: Eurounion, 1995. 21-27 s.

⁹ Aktuální znění: zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ Mezi předpisy upravující dílčí problematiku činnosti obecní policie můžeme zařadit také zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů aj.

¹¹ HÁJEK, Vladimír, MACEK, Pavel. Obecní policie. Praha: Eurounion, 1995. 19-20 s.

2 Působnost obecní policie

Obecní policie plní prioritně úkoly k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, které jsou taxativně vymezeny zákonem a které si dokáže obec sama regulovat v rámci své samosprávné činnosti. Strážníci během výkonu svého povolání provádí dohled nad dodržováním obecně závazných právních předpisů v obci vztahujících se k ochraně občanského soužití, bezpečnosti osob a majetku a provádí další úkony uvedené v zákoně, zejména v rámci tzv. pořádkového dozoru.

Pro vymezení konkrétních úkolů obecní policie je nezbytné určit její působnost. Základní rozlišování působnosti určitého orgánu je na působnost místní a věcnou. Zřídka se objevuje i působnost osobní, která se uplatňuje u vybraných kategorií subjektů.

Místní působnost uplatňuje obecní policie při plnění svých úkolů v obcích jako obecní policie, v městech, statutárních městech a v hlavním městě Praze jako městská policie. Místní působnost chápeme jako působnost v konkrétní obci nebo městě, danou jejich hranicemi. Strážník vykonává svoji práci v obci, se kterou uzavřel pracovní poměr, a nemůže vykonávat své povolání v jiné obci, aniž by rozvázal pracovní poměr s obcí původní. Výjimku tvoří pouze situace, kdy obce mezi sebou uzavřely veřejnoprávní smlouvu (viz strana 6).¹²

Věcnou působnost můžeme chápat jako rozsah úkolů obecní policie. Úkoly obecní policie jsou taxativně vymezeny v § 2 zákona o obecní policii, podle kterého při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona, obecní policie především:

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- h) odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce,

---

¹² Ministerstvo vnitra ČR. Úvod do problematiky obecní (městské) policie [online]. mvcr.cz, 2019 [cit. 7. ledna 2019]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx>>.

i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.¹³

Mezi místní záležitosti veřejného pořádku řadíme ty, k jejichž regulaci může obec podle § 10 zákona o obcích vydat OZV v rámci své samostatné působnosti.

Pojem veřejný pořádek je neurčitý právní pojem, který lze chápat jako souhrn pravidel, či zásad chování, které jsou obsaženy v právních normách a jsou všeobecně uznávány a vyžadovány veřejností k poklidnému a uspořádanému životu ve společnosti. Tato neformalizovaná pravidla chování jsou právně závazná pouze v mezích právní normy, která obsahuje výslovně termín „veřejný pořádek.“ Při porušení těchto pravidel dochází k naplnění skutkové podstaty přestupku proti veřejnému pořádku. Obecní policie se tedy snaží těmto proviněním předcházet, popřípadě jednat. Ochrana veřejného pořádku je celý komplex politických, právních, sociálních, ekonomických a dalších opatření směřujících k zajištění klidu a bezpečnosti obyvatel. Strážníci vykonávají svoji službu k předcházení a zabraňování narušení veřejného pořádku, popřípadě vzetí jeho narušitelů k odpovědnosti. Může se jednat o porušení nočního klidu, neuposlechnutí výzvy strážníka, vzbuzení veřejného pohoršení, neoprávněné znečištění veřejného prostranství, založení skládky a další. Skutkové podstaty přestupků proti veřejnému pořádku jsou například vymezeny v § 5 zákona 251/2016 Sb. o některých přestupcích.¹⁴ Pod pojem „místní záležitosti veřejného pořádku“ je pak možno zařadit vše, co obec formou obecně závazné vyhlášky stanoví jako pravidla zakazující některá jednání, platná však pouze na území obce.

2.1 Ochrana bezpečnosti osob a majetku

Pojem bezpečnost je stejně jako veřejný pořádek neurčitým právním pojmem a jeho definice zaleží na správním uvážení příslušného orgánu, v konkrétním případě jednotlivého strážníka. Ochrana bezpečnosti osob představuje určité zajištění práv a svobod občanů před protiprávními jednáními, kde dochází k narušení, či ohrožení zájmů chráněných zákonem.

Ochrana bezpečnosti osob a majetku je podle § 2 zákona č. 273/2008 Sb. primárním úkolem Policie ČR a ta musí svou činností působit k tomu, kde ji to zákon ukládá, aby nebezpečí, která mají často charakter trestných činů, pokud možno vůbec nevznikala, popřípadě tato nebezpečná protiprávní jednání odvracet a předcházet možným příčinám, které

---

¹³ Aktuální znění: zákon č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ SKULOVÁ, Soňa a kol. Správní právo, zvláštní část. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 69 s.

by mohly vést ke vzniku ohrožení života, zdraví a majetku osob.¹⁵ V oblasti ochrany majetku osob chrání policie v součinnosti s obecní policií majetek osob především před krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo poškozením, či zničením. Zásahy, které jsou k odvrácení nebezpečí uskutečňovány, musí být přiměřené hroící škodě, a to jak použitými prostředky, tak délkou jejich použití. Policie musí chránit bezpečnost osob bez ohledu na rasu, či státní příslušnost. Obecní policie prostřednictvím svých strážníků přispívá k ochraně bezpečnosti osob a jejich majetku pouze v případech, které se týkají místních záležitostí veřejného pořádku v určité obci.

Obecní policie neprovádí ochranu bezpečnosti osob a majetku komplexně, ale jak plyne z výše uvedeného, pouze „přispívá“, tzn., že se na ní podílí převážně preventivně a působí v podpůrné roli. Je zmocněna pouze k těm jednáním, která jsou nezbytná pro zajištění situace a odvrácení hroící škody, tzn. např. k provedení bezprostředního zákroku, neodkladného úkonu, či opatření, která vedou k nápomoci Policii ČR při dalším postupu. Hlavní roli při ochraně bezpečnosti má tedy Policie ČR a obecní policie je podle § 1 odst. 3 zákona o obecní policii povinna poskytnout součinnost. Podrobnosti o součinnosti si mohou policejní sbory ujednat uzavřením písemné koordinační dohody podle místních podmínek, tak aby ochrana občanů byla co nejefektivnější.¹⁶

2.2 Dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití

Pojem občanské soužití není v českém právním řádu definován a jedná se opět o neurčitý právní pojem související s veřejným pořádkem. Pravidla občanského soužití chápeme jako všeobecně uznávaná pravidla chování ve společnosti, která je nutno dodržovat ke klidnému, spořádanému životu lidí v určité lokalitě, čase a situaci. Občanské soužití je tvořeno vztahy mezi osobami, které mohou být vedle pozitivních a přátelských, také velmi nepřátelské, nesnášenlivé a stát i společnost mají zájem na tom, aby tyto vztahy byly bezkonfliktní a tolerantní. Pokud dojde ke konfliktu ve společnosti, který překročí určité hranice únosnosti, může být považován za přestupek nebo trestný čin.¹⁷ Co je bráno, jako přestupek proti občanskému soužití, je vymezeno v § 7 zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, ve kterém je uvedeno, že přestupku proti občanskému soužití se dopustí ten, kdo:

- 1) jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí,
- 2) jinému ublíží na zdraví,

¹⁵ Aktuální znění: zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 57-59 s.

¹⁷ MATES, Pavel a kol. Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009. Praha: Linde Praha, 2009. 231 s.

- 3) jinému vyhrožuje újmou na zdraví,
- 4) jiného nepravdivě obviní z přestupku,
- 5) se vůči jinému dopustí schválnosti,
- 6) se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání,
- 7) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin, nebo
- 8) způsobí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho rodinný stav.¹⁸

2.3 Dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení obce

Problematika tvorby OZV a nařízení obce je obsažena v Ústavě ČR, konkrétně v článku 104 odst. 3 a čl. 79 odst. 3, které opravňují zastupitelstvo obce vydávat v mezích své působnosti obecně závazné vyhlášky k regulaci místních záležitostí v rámci své samostatné působnosti a v přenesené působnosti opravňují orgány obce na základě zákona a v jeho mezích, pokud jsou k tomu tímto zákonem zmocněny, vydávat nařízení. Tyto akty vlastní normotvorby, týkající se regulace oblasti života, byly svěřeny pod dohled obecní policie, jelikož obec v současné době nemá navzdory jiným orgánům efektivnější institut, který by disponoval vhodnějšími prostředky k dodržování těchto pravidel společností. Obecní policie tak dohlíží nad dodržováním povinností občanů stanovených nařízením obce a nad dodržováním pravidel stanovených obecně závaznou vyhláškou obce.¹⁹

2.4 Dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích

Jedním z dalších úkolů obecní policie je její podíl nad dohledem bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, a to v rozsahu stanoveném nejen zákonem o obecní policii, ale i zvláštním zákonem, kterým je především zákon o provozu na pozemních komunikacích. Stejně jako u ochrany bezpečnosti osob a majetku zde hlavní

---

¹⁸ Aktuální znění: §7 zákona č. 251/2016 Sb., Zákon o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 60 s.

roli hraje Policie ČR a obecní policie je povinna ji poskytnout součinnost ve věcech, které se týkají především místních záležitostí veřejného pořádku.²⁰

Dohled nad bezpečností a plynulostí provozu je velmi širokou problematikou a strážníkům obecní policie společně s Policií ČR z ní plyne široké spektrum práv a povinností. Mezi důležité úkoly obecní policie tak podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích můžeme zařadit:

- 1) rozhodování o odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, přičemž vozidlo se odstraní na náklad provozovatele,
- 2) rozhodování o odstranění vozidla, které představuje překážku provozu na pozemní komunikaci. Také zde se vozidlo odstraní na náklad provozovatele,
- 3) kontrolování vozidel, přepravujících osobu těžce postiženou nebo pohybově těžce postiženou, označených O 1, zda byly přepravované osobě přiznány mimořádné výhody podle předpisů o sociálním zabezpečení, které ji opravňují k užívání vozidla s označením O 1,
- 4) usměrňování provozu na pozemních komunikacích pomocí pokynů, je-li to nezbytně nutné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a tohle řízení již není zajištěno Policií ČR,
- 5) zastavování vozidel před přechodem pro chodce, je-li to potřeba k bezpečnému přechodu osob vzhledem k situaci na přechodu, či stavu přecházejících osob,
- 6) zastavování vozidel, jestliže jsou řidič nebo přepravovaná osoba, podezřelí ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.²¹

Mezi úkoly obecní policie můžeme zařadit taktéž například kontrolu dokladů řidiče, výzvu k podrobení dýchací zkoušky řidiče vozidla, či měření rychlosti.

Pokud strážník obecní policie uloží pokutu příkazem na místě za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích v částce vyšší než 1 000,- Kč nebo za který lze uložit body v bodovém hodnocení řidičů, má obecní policie povinnost oznámit tuto skutečnost do tří pracovních dní příslušnému obecnímu úřadu s rozšířenou působností, aby mohl být učiněn záznam v registru pro účely bodového hodnocení řidičů.²²

---

²⁰ VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 60 s.

²¹ Aktuální znění: zákon č. 361/2000 Sb., Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²² MATES, Pavel a kol. Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009. Praha: Linde Praha, 2009. 232 s.

2.5 Ochrana veřejného pořádku

Ochrana veřejného pořádku patří do samostatné působnosti obce a jde tedy o jeden z hlavních úkolů obecní policie. Ochrana veřejného pořádku je zajištěna zejména § 5 zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, který obsahuje výčet přestupků proti veřejnému pořádku, ale tento pojem lze najít i v soukromém právu, například v § 1 odst. 2, § 19 odst. 2 zákona 89/2012 Sb., občanského zákona. Ochranu veřejného pořádku si ale také reguluje sama obec prostřednictvím obecně závazných vyhlášek. Obec zákonem určí, která jednání jsou v souladu, a která naopak v nesouladu s místními mravy a zakázat, či stanovit opatření, která by veřejný pořádek narušovala.²³

2.6 Prevence kriminality

Úkol obecní policie podílet se na prevenci kriminality je z hlediska právní úpravy poměrně nový, neboť byl do zákona o obecní policii doplněn teprve v roce 2009. O tohle doplnění se zasloužilo především Ministerstvo vnitra České republiky, které zpracovalo Strategii prevence kriminality. Tento dokument dal základ k zakomponování obecní policie do boje s kriminalitou.

Pojem „kriminalita“ je společností vnímán jako jednání, které je nežádoucí a je spojeno s trestnou nebo přestupkovou činností. „Prevence kriminality zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchaní kriminality a snižování obav z ní. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejich následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů. Jedná se o opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislosti.“²⁴

Boj s kriminalitou, včetně její prevence je primárním úkolem Policie ČR. Obecní policie je do prevence kriminality zapojena především z důvodu lepší znalosti místních poměrů, situace a potřeb. Může tak snadněji najít riziková místa a zaměřit se na ně společně

---

²³MATES, Pavel a kol. Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009. Praha: Linde Praha, 2009. 233 s.

²⁴Ministerstvo vnitra ČR. Prevence kriminality [online]. mvcr.cz, 2019 [cit. 9. ledna 2019]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>>.

s policií prostřednictvím programů k prevenci kriminality. K prevenci může sloužit například rozsáhlejší kamerový systém, či různé přednášky na školách a v jiných zařízeních, kde strážníci upozorňují na různá nebezpečí spojená s kriminalitou.²⁵

2.7 Dohled nad čistotou veřejného prostranství

Podle § 34 zákona o obcích jsou veřejným prostranstvím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Obec v samostatné působnosti může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky regulovat povinnosti k zajištění čistoty těchto prostranství. Tento dohled byl svěřen obecní policii a jde o jeden z jejích hlavních úkolů.²⁶

2.8 Odhalování přestupků

Odhalování přestupků a jejich následné řešení je jednou ze základních vyhledávacích činností spadající do věcné působnosti obecní policie. Obecní policie se soustředí především na přestupky spáchané na území obce, kde má obecní policie vymezenou svoji územní působnost. K odhalení přestupku může strážník dojít sám při obchůzkové činnosti nebo jako člen motorizovaného hlídky v rámci pořádkového dozoru, nebo oznámením o přestupku fyzickou osobou, či orgánem veřejné moci zpravidla na tísňovou linku, ale i jinými formami. Pachatel protiprávního jednání také může být odhalen kamerovým systémem, který je dnes nedílnou součástí většiny obcí. Mezi přestupky, které strážníci mohou řešit během výkonu své práce, patří protiprávní jednání v dopravě, proti majetku, na úseku veřejného pořádku, proti občanskému soužití a v neposlední řadě také přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.²⁷

Strážníci jsou povinni příslušnému orgánu oznamovat veškerá důvodná podezření ze spáchání přestupku, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu. V oznámení uvede zejména, kdo je podezřelým z přestupku, pokud je mu znám, popis skutku, ve kterém je přestupek spatřován, místo a čas, kdy měl být přestupek spáchán, zákonné ustanovení obsahující skutkovou podstatu předmětného přestupku a důkazní prostředky, které jsou mu

---

²⁵ VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 61-62 s.

²⁶ Aktuální znění: § 34 zákona č. 128/200 Sb., Zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ Město Chrudim. Věcná působnost městské policie [online]. mpchrudim.cz, 2019 [cit. 13. ledna 2019]. Dostupné na <<http://www.mpchrudim.cz/vecna-pusobnost>>.

známy.²⁸ Sama je příkazem na místě oprávněna projednávat přestupky, které jsou v působnosti obce za přestupek proti občanskému soužití, pokud nebyl spáchán porušením zákona o silničním provozu, a za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.²⁹

2.9 Poskytování údajů o obecní policii

Posledním úkolem obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona je poskytování statistických údajů o obecní policii na požádání Ministerstva vnitra za účelem jejich zpracování. Tyto údaje jsou důležité z hlediska přehlednosti a informovatelnosti o počtu obcí, kde byla zřízena obecní policie, počtu strážníků a jiných údajů, které lze využít především ke kontrole obcí na tomto úseku.³⁰

---

²⁸ Aktuální znění: § 73 zákona č. 250/2016 Sb., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

²⁹ Aktuální znění: § 91 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 64 s.

3 Právomoci strážníků

Strážník je veřejným činitelem, který pomocí zákonem svěřených pravomocí realizuje většinu úkolů obecní policie. S ohledem na postavení a náplň činnosti práce strážníka, v rámci které má oprávnění zasahovat do práv a povinností třetích osob, musí splňovat určitá nadstandardní kritéria. Strážníkem se tak může stát pouze spolehlivý, bezúhonný, zdravotně způsobilý občan České republiky starší 18 let, který dosáhl minimálně středního vzdělání s maturitní zkouškou a získal osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů, které jej opravňuje vykonávat veškeré povinnosti a oprávnění podle zákona o obecní policii a dalších zákonů.³¹

Strážníci jsou při realizaci oprávnění povinni dodržovat právní předpisy a řídit se příkazy nadřízených. Souhrn základních povinností upravují ustanovení § 6 - § 10 zákona 553/1991 Sb., o obecní policii.

Podle ustanovení § 6 zákona o obecní policii musí strážník při realizaci oprávnění jednat tak, aby udržoval profesionální úroveň, řádnost a svědomitost, dbal cti, důstojnosti a vážnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákroku nebo úkonem. Pokud provádí úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osob, je povinen tyto osoby poučit o jejich právech, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují. V opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí. Strážník je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá.³²

Zákon č. 553/1991 Sb., zákona o obecní policii v ustanovení § 7 dále ukládá strážníkovi povinnost provést v pracovní době zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páčán trestný čin nebo přestupek anebo je-li důvodné podezření z jejich páčání. Je-li páčán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek, má strážník povinnost provést zákrok, úkon či učinit jiné opatření, zejména vyzoomět nejbližší útvar policie, i mimo pracovní dobu. Strážník je při provádění zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy a pokud to povaha zákroku dovoluje, použije strážník před výzvou slov „Jménem zákona!“. Každý je povinen této výzvy zakročujícího strážníka uposlechnout.³³ Na situace, kdy strážník naopak

---

³¹ Ministerstvo vnitra. Úvod do problematiky obecní (městské) policie [online]. mvcr.cz, 2019 [cit. 15. ledna 2019]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx>>.

³² Aktuální znění: §6 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³³ Aktuální znění: §7 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů obecní policie, myslí § 8 zákona o obecní policii. Jedná se o případy, kdy je strážník pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání, kdy strážník nebyl k provedení úkonu nebo zákroku odborně vyškolen ani vycvičen a povaha zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje nebo je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně skončit. Strážník neprovede také zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže by jeho provedením došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru.³⁴

Obecní policie je povinna bez zbytečného odkladu oznámit Policii ČR důvodné podezření, že byl spáchán trestný čin a podle povahy věci též zajistit místo trestného činu proti vstupu nepovolaných osob. Oznamovací povinnost má strážník také vůči příslušnému orgánu v případě podezření, že byl spáchán přestupek, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu. V obou případech musí mít ovšem obecní policie důvody nebo důkazy, o něž se podezření opírá.³⁵

Každý strážník je při výkonu své pravomoci povinen prokázat svou příslušnost k obecní policii stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. Vykonává-li strážník svou pravomoc na území obce, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle § 3a zákona o obecní policii, prokáže se na požádání rovněž zmocněním této obce. Stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie musí obsahovat jednotné prvky.³⁶ Stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem vymezeným zvláštním právním předpisem.³⁷

K výkonu své činnosti je strážník vybaven především celou řadou oprávnění. Oprávnění jsou stejně jako povinnosti upravena v zákoně o obecní policii a především ta, v ustanovení § 11 - § 18 patří mezi hlavní pravomoci, kterými strážníci plní úkoly k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a právě těmito pravomocemi se bude práce dál zabývat. Obecní policie ovšem disponuje dalšími právy, která jí jsou svěřena k plnění svých úkolů a která jí umožňují zasáhnout při jakémkoliv rušení zákona. Mezi další oprávnění, která patří do působnosti obecní policie, můžeme například zařadit pořizování zvukových, obrazových nebo jiných záznamů, které může obecní policie pořídít při plnění svých úkolů z veřejných míst, popřípadě z průběhu zákroku nebo úkonu. Jsou-li k pořizování záznamů zřízeny stále automatické technické systémy, je ovšem obecní policie povinna

---

³⁴ Aktuální znění: § 8 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Aktuální znění: § 10 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ Aktuální znění: § 9 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ Stejnokroje strážníků obecní policie nesmí být zaměnitelné se stejnokroji příslušníků Policie ČR podle 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů nebo např. celníků podle zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.³⁸ K plnění svých úkolů obecní policie také zpracovává informace o osobních údajích a také je poskytuje orgánům obce a dalším orgánům veřejné moci k plnění jejich úkolů. Naopak příslušné orgány mají povinnost na vyžádání strážníka poskytnout údaje z informačních systémů. Může jít například o údaje o hledaných a pohřešovaných osobách, odcizených vozidel a další.³⁹

Obecní policie uplatňuje práva a povinnosti i v záležitostech spadajících do oblasti státní správy a je zde nutná kooperace s Policií ČR a dalšími veřejně ozbrojenými sbory. Obecní policie však v žádném případě nenahrazuje, a ani nemůže nahradit činnost celostátních policejních bezpečnostních sborů, neboť obce nejsou schopny poskytnout některé garance, které náleží výlučně státu. Jak již bylo řečeno v kapitole 2.5, strážníci obecní policie mají také na základě zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích oprávnění zastavovat vozidla, řídit provoz, měřit rychlost řidičů v obci, provést orientační dechovou zkoušku, nebo vyzvat řidiče, aby setrval na místě do příjezdu Policie ČR. Případná realizace všech těchto oprávnění je ale prováděna v součinnosti s Policií České republiky a nepatří mezi primární úkoly obecní policie. Tudíž obecní policie zasahuje pouze tehdy, nejsou-li nebo nemohou-li být včas zajištěny Policií ČR.

3.1 Oprávnění požadovat vysvětlení

Podle § 11 zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii je strážník oprávněn od kohokoliv požadovat vysvětlení, pokud má za to, že tyto poskytnuté informace povedou k objasnění skutečností pro odhalení přestupku, či jiného správního deliktu nebo povedou ke zjištění skutečného stavu věci. Skutečným stavem věci se rozumí objasnění těchto skutečností důležitých pro výše uvedené správní delikty a jejich pachatele. Může to být také získání poznatku, důvodného podezření o spáchání trestného činu a podobně.

Obecní policie většinou vyžaduje vysvětlení od osob, které věc oznamují, a od osob, které se pohybovaly v okolí místa, kde byl skutek spáchán. Kde a jakou formou smí strážníci tohle oprávnění požadovat, není zákonem jasně stanoveno a neváže se tedy jen na místo spáchání přestupku, ale strážník může požadovat podání vysvětlení na místech podle jeho uvážení vzhledem k povaze přestupku. Stejně tak není stanovena forma, zda má být žádost o vysvětlení podána ústně, či písemně. Zpravidla však k podání vysvětlení dochází ústně přímo na místě, s tím, že si ho strážník poznamená i s totožností osoby a následně zapíše do úředního zápisu. Strážník dále může vyzvat osobu, aby se dostavila na stanovené místo

³⁸ Aktuální znění: § 24b zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ Aktuální znění: § 11a a § 24a zákona č. 553/1991 Sb., Zákon obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

v určitý čas k sepsání zápisu o podaném vysvětlení, je-li to potřeba vzhledem k vyjasnění důležitých informací a podobně. K podání vysvětlení na jiném místě může také strážník požadovat, pokud vysvětlení nebylo podáno přímo na místě nebo pokud ústní podání na místě nebylo dostačující pro daný případ.⁴⁰

Osoba, která může svými informacemi přispět k objasnění situací důležitých ,pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu a jeho pachatele, je povinna této výzvě vyhovět. Pokud tak neučiní na místě, nebo se nedostaví na stanovené místo, ačkoliv ji v tom nebrání žádná překážka, je tato osoba důvodně podezřelá ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku. Osoba, která se na výzvu nedostaví k sepsání zápisu o podání vysvětlení bez dostatečné omluvy nebo závažných důvodu, může být předvedena. Strážník je ovšem před tím, než bude požadovat potřebná vysvětlení, povinen osobu poučit o možnosti odepřít podání vysvětlení. Právo odepřít podání vysvětlení má pouze osoba, která by tímto vysvětlením sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pocítovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek. Vysvětlení nesmí být také požadováno od osoby, která by jím porušila státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna.⁴¹

Vysvětlení podané před strážníkem nemá povahu procesního úkonu v řízení o přestupku, není ani výpovědí svědka v přestupkovém řízení ve smyslu správního řádu. Je to tzv. předprocesní úkon, který slouží k odhalování přestupků, jiných správních deliktů a jejich pachatelů. Jde tedy o pravomoc, která plně realizuje úkoly odhalování přestupků podle § 2 zákona 553/1991 Sb. zákona o obecní policii (viz strana 15). K realizaci těchto úkolů je obecní policie také oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů policie, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a obecních úřadů.⁴²

3.2 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

K zajišťování a zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění úkolů podle zákona o obecní policii a podle zvláštních zákonů může obecní policie využít institut oprávnění k prokázání totožnosti. Prokázáním totožnosti se podle § 12 odst. 1, zákona o obecní policii rozumí zjištění jména, příjmení, rodného čísla a bydliště osoby. Totožnost se

---

⁴⁰ VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 154 - 156 s.

⁴¹ Aktuální znění: § 11 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴² VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 155 s.

má za prokázanou v momentě, jsou-li všechny tyto údaje zjištěny. Zákonná úprava nestanoví, jakým způsobem má být totožnost prokázána. Totožnost tak lze prokázat nejenom občanským průkazem, ale například i řidičským průkazem nebo kombinací jiných dokladů, které hodnověrně poskytnou potřebné údaje.⁴³

Strážník je oprávněn vyzvat osobu k prokázání totožnosti v případech stanovených zákonem, nikoliv podle jejich libovůle. Oprávnění se požaduje, jde-li o osobu: vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie, podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku, od níž bude třeba požadovat vysvětlení podle § 11 zákona o obecní policii, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované, na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění právní zájem, která žádá o prokázání totožnosti podle předchozího bodu a která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku.⁴⁴

Osoba, která je vyzvána z výše uvedených zákonných důvodů, aby prokázala svoji totožnost, je této výzvě povinna vyhovět. Pokud této výzvě nevyhoví, dopustí se spáchání přestupku proti veřejnému pořádku. V tomto případě může strážník osobě udělit pokutu ve výši 10 000,- Kč a navíc je oprávněn osobu předvést.

3.3 Oprávnění předvést osobu

Institut předvedení osoby je jedním z nejdůležitějších oprávnění strážníka, který ale zároveň velmi zasahuje do práv občanů, a proto k předvedení dochází až po naplnění podmínek daných zákonem. K předvedení nejčastěji dochází v situacích, kdy dotyčná osoba s obecní policií nespolupracuje, ačkoliv je tato spolupráce nezbytná a věc není možné vyřídit na místě samém.⁴⁵

Strážník je oprávněn osobu předvést, pokud tato osoba odmítne prokázat svoji totožnost nebo svoji totožnost prokázat nemůže ani za pomoci součinnosti strážníka. Obecní policie je také oprávněna osobu předvést na žádost příslušného orgánu obce, na místo, které orgán obce určí. Na policii může být osoba předvedena v případě, kdy svoji totožnost sice prokáže, ale při zjišťování se zjistí, že je osobou pohřešovanou nebo osobou hledanou policií. Obecní policie je také oprávněna předvést občana na policii, který i na výzvu strážníka pokračuje v činnosti narušující veřejný pořádek a ohrožující život a zdraví jiných osob, či jejich majetek, a nelze-li tomu zabránit jinak. Můžeme se také setkat se situací, kdy strážník

---

⁴³ NOVÁK, Jan. Občanský průkaz není jediný průkaz totožnosti [online]. muj-pravnik.cz, 8. Října 2013 [cit. 17. ledna 2019]. Dostupné na <<https://muj-pravnik.cz/obcansky-prukaz-prukaz-totoznosti/>>.

⁴⁴ Aktuální znění: § 12 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ KLEIN, Jirí. Předvedení osoby [online]. mpnj.cz, 2. září 2014 [cit. 17. ledna 2019]. Dostupné na <<http://www.mpnj.cz/predvedeni-osoby/>>.

předvádí osobu na žádost příslušného orgánu obce např. k správním řízení o přestupku, a to hlavně v situacích, kdy se dotčený(á) ani po předchozích výzvách orgánu obce k jednání nedostavuje.⁴⁶

Povinností strážníka spojenou s tímto oprávněním je sepsat o předvedení úřední záznam obsahující veškeré podstatné skutečnosti. Mezi důležité prvky záznamu patří identifikace strážníka, který předvedení uskutečnil. Dále místo odkud a kam byla osoba předvedena, zákonný důvod a okolnosti předvedení a další. V případech, kdy strážník předvádí osobu k Policii ČR, Policie ČR tuto skutečnost potvrdí.⁴⁷

3.4 Oprávnění odebrat zbraň

Strážníci jsou při plnění úkolů ochrany veřejného pořádku, majetku, zdraví a životů osob oprávněni přesvědčit se, zda osoba, která je předváděna nebo jinak omezována na osobní svobodě nebo z důvodu jejího agresivního chování, u sebe nemá zbraň. Zbraní se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu a hrozí vážnější újmy na zdraví. Mimo střelné zbraně se může jednat například o nože, tyče nebo kameny. Pokud tato osoba takovou zbraň u sebe má a je důvodné podezření, že by mohla být užita k násilí nebo k pohrůzce, může jí být po předchozí marné výzvě k vydání odebrána. Po odebrání strážník vystaví potvrzení o jejím převzetí, a pokud jde o střelnou zbraň podléhající registraci podle zákona 119/2002 Sb. o zbraních, musí ji strážník předat nejbližšímu útvaru policie. Zbraň je osobě navracena po propuštění, případně pomínou-li veškeré důvody k jejímu odebrání. To ale neplatí například v případě, kdy jde o střelnou zbraň podléhající registraci a osoba nevlastní zbrojní průkaz nebo zbraň bude sloužit jako důkazní prostředek v pozdějším řízení.⁴⁸

3.5 Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Je-li to žádoucí k účinnému splnění úkolu, jsou strážníci obecní policie oprávněni zakázat osobám vstup na vybraná místa. Může se například jednat o zajištění místa trestného činu, místo dopravní nehody nebo místa živelných pohrom, požáru a podobně. Osobám v takovém případě může být nařízeno, aby na určitou dobu nevstupovaly do vybraných lokalit, nebo se na nich nezdržovaly, popřípadě setrvaly na určeném místě. Cílem tohoto oprávnění je poskytnout strážníkům optimální podmínky pro plnění úkolů a pro profesionální,

---

⁴⁶ Aktuální znění: § 13 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ MATES, Pavel a kol. Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009. Praha: Linde Praha, 2009. 271 s.

⁴⁸ VELEŠTNÍK, Pavel. JEMELKA, Luboš. Zákon o obecní policii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 179-181 s.

ničím nerušenou práci na místě události, činu nebo při provádění služebních zákroků a úkonů. Místa, na které je osobám zakázáno vstoupit, mohou být označena některým z technických prostředků. Jedná se například o barevné pásy s výrazným textem zakazující vstup, výstražné cedule nebo přenosné zábrany. Osoba je povinna příkazu strážníka vyhovět a na vyznačená místa nevstupovat. Nevyhovění výzvě může být následně kvalifikováno jako přestupek neuposlechnutí výzvy úřední osoby.⁴⁹

3.6 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

Strážníci obecní policie jsou při plnění svých úkolů oprávněni otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, i za pomoci rozbítí okna, vylomení zámku a podobně, a provádět zde veškeré úkony, zákroky nebo jiná opatření k odvrácení bezprostředního nebezpečí, mají-li důvodné podezření, že hrozí újma na zdraví, životě nebo majetku osob. Účelem je předejít nebo řešit situace, ve kterých nastane požár, havárie vody, bezprostřední ohrožení lidského života a podobné situace, které vedou k ohrožení života, zdraví a majetku osob. Toto oprávnění představuje výrazný zásah do práv a svobod občanů, neboť strážník vstupuje do obydlí bez předchozího souhlasu uživatele, či vlastníka, a proto by měl strážník zasáhnout pouze v případech, kdy má důvodnou obavu (volání o pomoc, zápach plynu, unikající kouř atd.), že hrozí újma a této újmě nejde zabránit jinak. Strážník by měl také jednat tak, aby škoda způsobená otevřením bytu, nebyla stejná nebo větší, než ta, která nebezpečím hrozila. Výjimkou, kde strážníci tohle oprávnění nemají, jsou situace, kde je podezření, že se v bytě nachází mrtvola. V takovém případě je obecní policie povinna poskytnout součinnost Policii ČR, nevstupovat do prostor a nejdříve informovat nejbližší policejní útvar.⁵⁰

Povinností strážníka spojenou s oprávněním otevřít byt je zajistit při provádění zákroku, úkonů a jiných opatření přítomnost nezúčastněné osoby a to proto, aby tato osoba mohla potvrdit zákonnost strážníkovi činnosti v bytě, a aby nedocházelo ke zneužívání oprávnění strážníka. Tuhle osobou může být kdokoliv vyjímaje strážníky obecní policie. Povinnost neplatí v případech, kdy by hledání nezúčastněné osoby způsobilo nebezpečí z prodlení. Po otevření bytu, odvrácení nebezpečí a jeho zabezpečení je strážník povinen vyzoomět vlastníka. O otevření bytu a provedených opatření je sepsán úřední záznam.⁵¹

---

⁴⁹ KLEIN, Jiří. Zákaz vstupu na určená místa [online]. mpnj.cz, 15. října 2014 [cit. 20. ledna 2019]. Dostupné na <<http://www.mpnj.cz/zakaz-vstupu-na-urcena-mista/>>.

⁵⁰ HÁJEK, Vladimír, MACEK, Pavel. Obecní policie. Praha: Eurounion, 1995. 51-53 s.

⁵¹ Aktuální znění: zákon č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

3.7 Oprávnění odejmout věc

Odejmout věc může strážník v případech, kdy se domnívá, že správní orgán v řízení o přestupku uloží sankci propadnutí věci nebo zabráni věci podle § 48, popřípadě § 53 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Povinností strážníka je osobu nejdříve vyzvat k vydání věci, která je předmětem přestupku. Pokud tak osoba neučiní dobrovolně, je strážník oprávněn tuto věc osobě odejmout.⁵²

Po odnětí sepíše strážník úřední záznam a vystaví potvrzení o odnětí věci, osoba, které byla tato věc odňata. Při sepisování je strážník povinen podrobně zaznamenat a popsat odňatou věc, aby nedošlo k jejímu zaměnění s věcí podobnou. Poté odňatou věc předá strážník orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout. Strážník nesmí odejmout věc, která je ve výrazném nepoměru k povaze přestupku. Vždy je potřeba porovnat závažnost přestupku a hodnotu věci, která s daným přestupkem souvisí.⁵³

3.8 Oprávnění ke vstupu

Strážník je při plnění úkolů obecní policie oprávněn vstupovat do živnostenské provozovny, herny, kasina a do dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry. Strážník má možnost vstupovat do těchto prostor během, ale i po skončení pracovní nebo provozní doby. Strážník má tímto oprávněním například možnost přesvědčit se, zda v provozní, či prodejní době nejsou osobám mladším 18 let podávány alkoholické nápoje, nebo zda není těmto osobám umožněna hra na výherních hracích automatech. V případě, že je ohrožen život, zdraví anebo hrozí větší škoda na majetku, může strážník využít již zmíněné oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, vstoupit do něj a provést vše potřebné k odvrácení bezprostředního nebezpečí.⁵⁴

3.9 Donucovací prostředky

K tomu, aby obecní policie úspěšně plnila své poslání a úkoly, musí v souvislosti se služebními zákroky disponovat specifickými donucovacími prostředky. Donucovací prostředky mohou strážníci užít pouze tehdy, nejde-li dodržování práva zjednat jiným způsobem. Na základě zákona je strážníkům umožněno užít donucovacího prostředku k zabránění vzniku nebezpečí způsobené chováním osoby nebo zamezit osobám v dalším

---

⁵² Aktuální znění: § 17 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵³ Aktuální znění: § 17 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ Městská policie Opava. Oprávnění strážníků [online]. mp.opava-city.cz, 2019 [cit. 21. ledna 2019]. Dostupné na <<http://mp.opava-city.cz/cs/opravneni-strazniku>>.

jednání ohrožující veřejný pořádek. Strážník je oprávněn použít donucovací prostředky na ochranu bezpečnosti své nebo jiné osoby, majetku, k zabránění výtržnosti nebo rvače a dalších jednání, která zjevně narušují veřejný pořádek. Taxativní výčet těchto prostředků je upraven v zákoně o obecní policii. Mezi donucovací prostředky, které je strážník oprávněn užít k zajištění bezpečnosti, nelze-li zabránit porušování práva jiným způsobem, tak patří: hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany, slzotvorný, elektrický nebo jiný dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, pouta, úder služební zbraní, hrozba služební zbraní, varovný výstřel ze služební zbraně, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla, pes.⁵⁵

Zákon jasně a přesně definuje situace a důvody, za kterých strážník může donucovací prostředky použít, ovšem o tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje strážník obecní policie sám podle situace. Hmaty, chvaty nebo údery se zpravidla používají především k zastavení útoku pachatele nebo k překonání jeho odporu, stejně jako údery obuškem, avšak údery by měl strážník směřovat na méně zranitelná místa a vyhnout se životně důležitým orgánům. Dočasně zneschopňující prostředky lze využít zejména na volných prostranstvích k dezorientaci osoby a k snadnějšímu zneškodnění osoby. Pouta bývají užívána k předvádění osoby, nebo pokud je riziko, že se osoba po zákroku pokusí o útěk. Při jakémkoliv zacházení se služební zbraní musí být splněny zákonné podmínky použití služební zbraně podle § 20 zákona o obecní policii. Technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla je strážník oprávněn použít k zablokování vozidla, které se stalo objektem protiprávního činu. Namísto nebo vedle těchto donucovacích prostředků je strážník oprávněn použít také psa, jehož způsobilost musí být osvědčena policií.⁵⁶

Strážník by měl v závislosti na situaci užít donucovací prostředek, který je nejúčelnější a nejefektivnější k potlačení protiprávního jednání a odporu osoby. Zároveň je povinen dbát, aby zákrokem nezpůsobil zřejmě nepřiměřenou újmu na zdraví nebo majetku vzhledem k povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání. Jestliže byla osoba, proti které byl použit, nebo jiné nezúčastněné osoby během použití donucovacího prostředku zraněny, má strážník povinnost zraněným osobám poskytnout první pomoc a zajistit lékařské ošetření hned, jak mu to situace dovolí.⁵⁷ Před použitím donucovacích prostředků je strážník „jménem zákona“ povinen nejprve vyzvat osobu, aby zanechala protiprávního jednání, s tím, že pokud

---

⁵⁵ Aktuální znění: § 18 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ HÁJEK, Vladimír, MACEK, Pavel. Obecní policie. Praha: Eurounion, 1995. 60-63 s.

⁵⁷ KOLMAN, Petr. Použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem [online]. mpnj.cz, 1. ledna 2003 [cit. 23. ledna 2019]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/pouziti-donucovacich-prostredku-psy-a-sluzebni-zbrane-straznikem-20670.html>>.

tak neučiní, bude použito donucovacích prostředků. Povinnost vyzvat osobu strážník nemá v případě, kdy zákrok nesnese odkladu a také v případě užití technického prostředku pro zabránění odjezdu vozidla. Donucovací prostředky však nesmí strážník použít při zákroku proti těhotné ženě, osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou a osobě mladší 15 let, vyjma případů, kdy útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví strážníka nebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.⁵⁸

---

⁵⁸ Aktuální znění: § 22 zákona č. 553/1991 Sb., Zákon o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

4 Hodnocení právní úpravy věcné působnosti obecní policie

Ačkoliv jsou strážníkům poskytována neustále širší oprávnění a obecně je podle mého názoru zákon nastaven správně, strážníci se během výkonu své práce setkávají i se situacemi, které nejsou jasně právně upraveny nebo nepostačují k řádnému plnění úkolů stanovených zákonem. V této kapitole bych se tedy chtěl krátce věnovat zhodnocení právní úpravy obecní policie, mým domněnkám o jejich silných, popř. slabých, stránkách a pokusím se přijít s případnými návrhy na změnu právní úpravy obecní policie.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii prošel od roku 1992, kdy vešel v účinnost, řadou změn. Na základě těchto novelizací byla k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku neustále rozšiřována oprávnění obecní policie. Rozsah úkolů obecní policie je zákonodárcem vymezen taxativně, což je důležité pro jejich řádné plnění strážníky a plně naplňuje požadavek právní jistoty činnosti jak samotných strážníků obecní policie, tak osob, vůči kterým realizují úkony nebo zákroky. Novely zákona o obecní policii také přinesly například změnu podmínek vzniku, trvání pracovního poměru strážníka, jednoznačně upravily přístup obecní policie do informačních systémů a spoustu dalších změn.⁵⁹

Mezi silné stránky právní úpravy činnosti obecní policie bych zařadil především její přispívání na ochraně a bezpečnosti osob a majetku (kapitola 2.1) a podílení se na prevenci kriminality (kapitola 2.6) podle § 2 písm. a), popř. § 2 písm. f) zákona o obecní policii. Strážníci mají za úkol zvyšovat bezpečnost v obcích společně s Policií ČR, vůči které mají také oznamovací povinnost. Je naprosto správné, že zde primární roli plní Policie ČR, která má vedle prevence kriminality za úkol také vyšetřování kriminálních činů podle trestního řádu. Obecní policie nemá, často ve spoustě menších obcích, potřebný počet strážníků, aby vykonávala nad rámec svých úkolů ještě vyšetřovací činnost. Strážníci tak působí hlavně jako preventivní prvek a jejich významná role spočívá především ve znalosti terénu, a možnosti tak předcházet protiprávním činům, např. na různých problémových místech v obci. Strážníci mohou vykonávat dozor například na místech, kde dochází k častým konfliktům, na místech kde se střetávají problémoví agresivní jedinci nebo narkomani. Obecní policie dohlíží tam, kde je riziko ohrožení života či majetku.

Jak již bylo v této bakalářské práci řečeno, mezi nejvýznamnější úkoly, které by obecní policie měla plnit, patří ochrana veřejného pořádku (kapitola 2.5) a dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití (kapitola 2.2). Pod pojmem veřejný pořádek si totiž

---

⁵⁹ Ministerstvo vnitra. *Novela zákona o obecní policii a hlavní změny oproti stávající právní úpravě* [online]. mvcr.cz, 2019 [cit. 15. března 2019]. Dostupné na < <https://www.mvcr.cz/clanek/novela-zakona-o-obecni-policii-a-hlavni-zmeny-oproti-stavajici-pravni-uprave.aspx>>.

lze představit jak pravidla chování občanů na veřejných místech, tak i pravidla občanského soužití mezi občany navzájem. Může se jednat například o sousedské spory, rušení nočního klidu, poškozování majetku apod. Zde je tato pravomoc svěřena primárně strážníkům naprosto správně, jelikož jsou občanům nejbližší a již pouze autorita přivolaného strážníka může v mnoha případech uklidnit a vyřešit situaci. Dalším úkolem, který je svěřen obecní policii správně, je dohled nad dodržováním čistoty na veřejném prostranství (kapitola 2.7), stejně jako dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení obce (kapitola 2.3). Obecní policie dohlídí, aby např. nebylo znečišťováno prostředí, nedocházelo k pití alkoholických nápojů na veřejnosti, nevznikaly nelegální skládky apod. a je celkově povinna oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl na území obce spáchán přestupek, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu.

Ačkoliv si myslím, že výše uvedené úkoly jsou obecní policii přiřazeny komplexně a správně, tak se i přesto často setkávám s názory, že jsou strážníci „málo vidět“ a úkoly obecní policie nejsou naplňovány stoprocentně. Domnívám se, že by pro efektivnější plnění úkolů bylo vhodné, kdyby například ve větších městech měla každá část obce svého strážníka, který by působil na určitém území obce. Lidé by se na něj častěji obraceli se svými stížnostmi nebo připomínkami, a obecní policie by tak měla ještě větší osobní a místní přehled o dění v obci.

Zákon o obecní policii poskytuje strážníkům k jejich činnosti bohatou škálu oprávnění, které jsem již vymezil v této bakalářské práci. Díky novelizacím byla tato opatření strážníkům neustále rozšiřována a myslím, že jsou dnes, až na pár výjimek, plně dostačující. I přes to by bylo vhodné ve vztahu k určitým situacím uvažovat o některých dílčích změnách právní úpravy. Jedná se např. o situaci, kdy je strážník osobě oprávněn odejmout věc, která je předmětem přestupku, za podmínky, že hodnota věci není nepřiměřeně vyšší, než újma, jakou přestupkem způsobila. Zde bych tuhle podmínku ze zákona vypustil, jelikož je pouze na subjektivním posouzení strážníka, jakou hodnotu si pod tímto pojmem lze představit. Dále bych také toto oprávnění realizované pro zajištění bezpečnosti občanů, samotného strážníka a zachování ochranných prvků rozšířil o možnost prohlídky této osoby, zda u sebe nemá další věc, která by ohrožovala život, či majetek občanů v obci.

Nejvíce diskutabilní se jeví činnost obecní policie na úseku dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na místních komunikacích. Stejně jako u výše zmíněných úkolů, tak i při dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu jsou strážníkům delegována stále širší oprávnění. Právě toto rozšiřování pravomocí obecní policie na úseku dopravy vede k neustálým debatám a jde o nejčastěji kritizovanou problematiku obecní policie z řad

veřejnosti. Obecní policie je kritizována, neboť v mnoha obcích upustila od svých hlavních úkolů a zaměřila se právě na vybírání pokut za překročení rychlosti nebo špatného parkování. Dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích stále primárně náleží Policii ČR a obecní policie by neměla přebírat veškerou její působnost. Je ale na uvážení obcí, zda a do jaké míry se budou její strážníci věnovat činnosti v dopravě a zda zachovají původní záměr činnosti obecní policie ve smyslu zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku prostřednictvím preventivní a pochůzkové činnosti, nebo přijmou i veškerá oprávnění na úseku dopravy, nahrazující činnost Policie ČR, která naplňují především pokladnu obce. Osobně si myslím, že ačkoliv jsou vybrané prostředky z pokut vítaným příjmem do rozpočtu obcí, měla by obecní policie svoje úkoly plnit rovnoměrně a nezaměřovat se pouze na tyto přestupky v dopravě. Co se týče vymezení působnosti obecní policie a Policie ČR na úseku dopravy, tak by podle mého názoru mělo dojít k jejímu jasnému rozdělení mezi oba tyto orgány.

Závěr

Obecní policie je orgán, s jehož příslušníky se lidé setkávají téměř na každém kroku a jejich činnost se dotýká nejrůznějších sfér života společnosti a lidí. Obecní policie si postupem času vytvořila v naší společnosti významné postavení a dnes si nelze představit, že by zde nepůsobila. Ačkoliv se právní úprava obecní policie neustále mění, zdokonaluje a snaží se přiblížit právnímu nastavení zákona o Policii ČR, plní obecní policie ve většině oblastí stále jakousi podpůrnou roli. I tak se působnost související s pravomocemi a povinnostmi obecní policie od roku 1992, kdy vešel v účinnost zákon o obecní policii, značně posunula, řeší problematiku více komplexně, a to i za pomoci několika novelizací.

Obecní policie je na základě zákona o obecní policii orgánem obce, zřizována obecně závaznou vyhláškou zastupitelstvem obce v její samostatné působnosti a je pouze na ní, zda tak učiní. Ve spojitosti s tím vidím také značnou výhodu pro obce, které z nějakého důvodu nejsou schopny zřídit obecní policii. Obce mají nyní možnost uzavřít s jinou obcí veřejnoprávní smlouvu o výkonu pravomocí strážníků na jejím území. Obecní policie se postupem času stala významným nástrojem obcí k zajištění místních záležitostí veřejného pořádku na jejich území a plní nejenom funkci ochrannou a preventivní, ale také vypomáhá Policii České republiky při plnění jejích úkolů. Primární úkoly obecní policie jsou vymezeny v zákoně o obecní policii, a tyto úkoly slouží právě k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Jak již ale bylo v této práci řečeno, obecní policie svoji roli plní i na úseku dopravy a v řadě dalších oblastí. Aby strážníci mohli plnit úkoly stanovené zákonem, jsou pověřeni specifickými pravomocemi a užít je mohou za zákonem stanovených podmínek. Tyto pravomoci jsou jim svěřeny úměrně k plnění úkolů obecní policie.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- 1) HÁJEK, Vladimír, MACEK, Pavel. *Obecní policie*. Praha: Eurounion, 1995.
- 2) MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1. 1. 2009*. Praha: Linde Praha, 2009.
- 3) SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo, zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2005.
- 4) SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013.
- 5) VELEŠTNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. *Zákon o obecní policii. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy

- 1) Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- 2) Zákon č. 128/200 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- 3) Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
- 4) Zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 5) Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- 6) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- 1) <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx>
- 2) <https://www.mvcr.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>
- 3) <http://www.mpchrudim.cz/vecna-pusobnost>
- 4) <https://muj-pravnik.cz/obcansky-prukaz-prukaz-totoznosti>
- 5) <http://www.mpnj.cz/predvedeni-osoby>
- 6) <http://www.mpnj.cz/zakaz-vstupu-na-urcena-mista/>
- 7) <http://mp.opava-city.cz/cs/opravneni-strazniku>
- 8) <https://www.epravo.cz/top/clanky/pouziti-donucovacich-prostredku-psa-a-sluzebni-zbrane-straznikem-20670.html>

- 9) <https://www.mvcr.cz/clanek/novela-zakona-o-obecni-policii-a-hlavni-zmeny-oproti-stavajici-pravni-uprave.aspx>

Abstrakt

V této bakalářské práci se zabývám problematikou obecní policie. V první části se zabývám její charakteristikou a postavením, jako orgánu obce a také se jí snažím zasadit do aktuální právní úpravy, která dává podklad pro její existenci, organizaci a fungování.

V kapitole druhé vymezuji působnost obecní policie a zaměřuji se na konkrétní úkoly, které jsou strážníci během výkonu povinni plnit k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Tyto úkoly jsou obecní policii svěřeny především prostřednictvím zákona o obecní policii.

V poslední části mé bakalářské práce se věnuji strážníkům, konkrétně jejich pracovněprávnímu vztahu k obci, kritériím pro jejich výběr, ale především se zabývám oprávněními a s nimi spojenými povinnostmi, která mohou uplatňovat a která strážníkům napomáhají plnit zákonem stanovené úkoly k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.

Abstract

In this bachelor thesis I deal with issues of municipal police. In the first part I deal with its characteristics and position, as a body of the municipality and also try to implement it in the current legal regulation which provides the basis for its existence, organization and functioning.

In the second chapter I define the competence of the municipal police and I focus on the specific tasks that the police officers are obliged to carry out during the performance of their duties in order to ensure local public order issues. These tasks are entrusted to the municipal police mainly through the Municipal Police Act.

In the last part of my bachelor thesis I deal with the police officers, namely their labor-law relation to the municipality, the criteria for their choice, but above all I deal with the rights and the associated duties which they can apply and which help the police officers to fulfill the statutory tasks for securing local issues of public order.

Klíčová slova

Obec

Obecní policie

Strážník

Veřejný pořádek

Key words

Municipality

Municipal police

Police officer

Public order